

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 32

DOM
2016-09-28
Meddelad i Stockholm

Mål nr
12814-16

SÖKANDE

Stockholms Stadsbyggare entreprenad AB, 556586-5606
Telegramvägen 46 B
132 35 Saltsjö-Boo

MOTPART

AB Botkyrkabyggen, 556064-6191

Ombud: Advokat Hampus Ek
Foyen Advokatfirma AB
Box 7229
103 89 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2016-09-28	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 774762

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag-fredag 08:00-16:30
E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se				
www.domstol.se/forvaltningsratt				

YRKANDEN M.M.

AB Botkyrkabyggen (Borkyrkabyggen) upphandlar ramavtal Årsavtal Byggnadsarbeten, dnr 16/0009. Avtal kommer att tecknas med den leverantör som har lägst anbud totalt. Totalt elva anbud lämnades in. Botkyrkabyggen har beslutat att anta annan anbudsgivare än Stockholms Stadsbyggare entreprenad AB (Stockholms Stadsbyggare) som hade femte lägsta pris.

Stockholms Stadsbyggare ansöker om överprövning och yrkar i första hand att anbudsgivare 1-4 ska diskvalificeras och att anbudsgivare 5 ska antas, i andra hand att å-prislistan tas bort i utvärderingen och att utvärderingen där-
efter görs om.

AB Botkyrkabyggen bestrider ansökan i sin helhet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Utgångspunkten för förvaltningsrättens prövning är att rätten kan besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts om det kan bedömas att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter eller enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

LOU är en procedurlagstiftning och överprövning enligt LOU utgör en kontroll, utifrån de omständigheter sökanden anfört, av om upphandlingen genomförts på det sätt som angetts i förfrågningsunderlaget och att upphandlande myndighet har följt de grundläggande principerna för all upphandling liksom övriga bestämmelser i LOU. Det ankommer inte på förvaltningsrätten att genomföra en ny utvärdering eller i övrigt pröva lämpligheten av den upphandlande myndighetens beslut.

Stockholms Stadsbyggare gör gällande följande till stöd för sin ansökan. Anbudslämnare 1 och 4 har lämnat orimliga priser och bolagets egna beräkningsexempel, som åberopas och ges in, visar hur orimliga priserna är. Om Botkyrkabyggen av anbudsgivare 1 beställer byte av socklar i ett rum på 20 kvm (ca 18 meter sockel) så ska han göra detta på 1 timme och 8,3 minuter. Han ska först hämta materialet med en servicebil som ska ingå i priset på anvisat ställe, riva de befintliga socklarna och montera de nya. Anbudsgivare 4 ska utföra detta på 17,9 minuter. Det är ett exempel av många på orimligheter. Det finns inte någon som hinner hämta materialet, leverera och bära in det på 1 timme, än mindre på 17,9 minuter. Monteringstiden ska enligt oberoende kalkyler på utbyte av sockel från sektionsdata, byggnyckeln och Sveriges byggindustrier i vart fall vara 0,08 timmar/meter och sektionsdata säger inklusive rivning 0,13 timmar/meter. Kalkylerna innebär ett utförande med materialet på plats, medan pris i å-prislistan ska anges inklusive hämtning. $0,13 \text{ timmar/meter} \times 18 \text{ meter} = 2,34 \text{ timmar}$ + hämtning av materialet. Botkyrkabyggen har inte efterfrågat en godtagbar förklaring till anbudsgivares orimliga priser.

Botkyrkabyggen anför bl.a. följande. A-priser har endast utgjort en del av den totala anbudssumman och priserna har utvärderats i sin helhet. Pris för utvärdering omfattar även timkostnad, etableringskostnad samt materialpåslag och påslag för underentreprenör. Det var ett anbud som prismässigt stack ut med en anbudssumma om 8 849 kr och Botkyrkabyggen har begärt

en förklaring till det låga priset men inte fått en godtagbar förklaring och anbudet har förkastats. Stockholms Stadsbyggare och anbudsgivare 1-4 har lämnat anbudssummor mellan 13 230 kr och 26 308 kr. Resterande fem anbud ligger på anbudssummor i en stigande skala upp till 100 000 kr. Pris- mässigt ger anbud 1-5 ett samlat intryck och priserna, som bestått av olika delar, har varit rimliga. De slutsatser som Stockholms Stadsbyggare drar i sin ansökan är en förenkling av de priser som angivits i anbud 1-4. Somliga anbudsgivare har sannolikt räknat bort sig och inkluderat material trots vad som tydligt föreskrevs i den delen i förfrågningsunderlaget. Botkyrkabyggen har inte agerat i strid med 1 kap 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen. Stockholms Stadsbyggare lider därmed inte och kommer inte heller att lida någon skada i lagens mening.

Förvaltningsrättens bedömning

Stockholms Stadsbyggare grundar sin ansökan på att fyra anbudsgivare som lämnat lägst totalpris och inkluderat vinnande anbudsgivare, har lämnat orimliga á-priser och därför inte ska kvalificeras för utvärdering. Som Botkyrkabyggen påtalar utgör á-pris en del av det totalpris som utvärderas.

En upphandlande myndighet får, men är inte skyldig att, förkasta anbud ”om den finner att” priset är onormalt lågt. Vad som kan vara ett onormalt lågt pris får avgöras utifrån vad som ska upphandlas i den enskilda upphandlingen. Att Stockholms Stadsbyggare anser att lämnade á-priser är orimliga och påverkar utvärderingspriser i den aktuella upphandlingen visar inte att Botkyrkabyggen kan kritiseras för att inte ha begärt förklaringar till prissättningen av ytterligare fyra anbudslämnare.

Med beaktande av både det som sökanden har anfört och det som den upphandlande myndigheten har svarat bedömer förvaltningsrätten att Stockholms Stadsbyggare inte har visat att Botkyrkabyggen har agerat i strid mot

de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen. Det finns därmed inte någon grund för ingripande med stöd av LOU och ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Eva Pedersen

Rådman

Kerstin Sandin har handlagt målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.